

**GINKO BILOBA L. O'SIMLIGINING BOTANIK TAVSIFI, TARQALISHI VA
AHAMIYATI**

Andijon Davlat Pedagogika institute Biologiya yo'nalishi talabasi

Abdug'afforova Gulsanam Zaynobiddin qizi

Аннотация: Мы узнаем о значении и морфологическом строении растения гинкго билоба на ферме, где оно распространено.

Основное слова: спорофил, эндосперм, мегаспорофил, микроспорофил, вторичная толстая кишка, женственная кость.

Annotation: We will learn about the importance and morphological structure of the ginkgo biloba plant on the farm, where it is distributed.

Keywords: sporophile, endosperm, megasporophile, microsporophile, secondary colon, femen.

Bu qabila vakillari dastlab quyi perm davrida paydo bo'lgan bo'lib, yura davrida ravnaq topgan va yer yuzuning ko'p qismi aytiqsa uning shumolida keng tarqalgan va aksariyat qismi tashqi sharoitlarinng keskin o'zgarishi natijasida o'lib ketgan. Ginkolarning yer yuzida keng tarqalhan 20dan ortiq turi xozirgi kunda faqat bit turi- ikki bo;lmali ginkgo saqlanib qolgan. Ginkgo biloba yovvoyi holda Xitoyda o'sishi aniqlangfan. Bu darax 21-asrdan boshlab Xitoy va Yaponiyda xosiyatli o'simlik sifatida diniy madrasalar qoshida o'stirilgan. 17-asrda Yevropaga keltirilgan.Ularning balandligi 30-40m ga yetadigan daraxt hisoblanadi. Uning tanasi tashqi tomondan kulrang po'st bilan qoplangan bo'ladi. Poyasining ichki tuzilishi qubbalilarning ichki tuzilishiga o'xshash bo'ladi. Po'sti yupqa va o'zak va ikkilamchi yog'ochlik yaxshi yaxshi taraqqiy etgan. Barglari o'ziga xos tuzilishli , bandli, uchburchaksimon, uchi ikki bo'lmaga ajralgan, barglari dixotomik tomorlangan, qishda ular to'kiladi. Ginkolar ikki uyli o'simlik sporofillari qisqargan novdalarda to'plangan. Mikrosporofillari to'pgulga o'xshab to'p-to'p bo'lib joylashgan. Megosporofillari uzun bandli odatda megosporangiyli, ularni ularni megosporofil qoldiqlari o'rab turadi. Ularning

changlanishi shamol yoradamida bo'ladi. Urug'lanishdan so'ng vujudga kelgan urug'ning sirt qismi yumshoq va shirali ichki qatlamlari yupqa va qattiq bo'ladi. Tashqi ko'rinishi ginkgoning urug'I olxo'rinikiga o'xshash bo'ladi. Uning yumshoq qismi ovqat uchun ham ishlatiladi. Urug' Ichida ikki pallali va endospermlil urug'mikrosporofil, megasporangiyalar joylashgan. Urug' pallalari unib chiqish jarayonida yer bag'rida qoladi. Ginkgolarning kelib chiqishini kordaitlarga bog'lanadi. Lekin bu ikki qabila parallel ravishda urug'li paprotniklardan kelib chiqqan degan fikrlar ham mavjud.

Ginkgoning xo'jalik ahamiyatiga kelganda u asosan manzara o'simlik sifatida ekiladi. Uning shu xususiyatlari hisobga olgan holda Ukraina, Kavkaz va boshqa issiq iqlimli nam o'lkalarda shaharni ko'klamzorlashtirishda foydalanadilar.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda ular yo'qolib ketayotgan tur hisoblanadi va ularni asrag kerak . ular uchun kerakli sharoitlar yaratishdan iborat. Men ularni Farg'ona Davlat Universitetida o'stirilishi haqida ma'lumotga egaman.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.O'.E.Xo'janazarov, X.Mavlonov, J.S. Sadinov." Toshkent" 2022.
2. S.S. Saxobiddinov "O'QITUVCHI "1966